

Møtedato: 21. september 2023
Vår ref.:
2023/7-108

Saksbehandler:
H. Rolandsen

Dato:
14.9.2023

Styresak 111-2023/5

Anskaffelser av avtalebaserte helsetjenester – årlig oppsummering

Formål og bakgrunn

Saken er en oppfølging av punkt 1 i vedtak til *styresak 121-2020 Anskaffelser av private helsetjenester – involvering av styret* (styremøte 20. september 2020), som følger:

1. *Styret ber adm. direktør legge frem en årlig oversikt over kjøp av private helsetjenester, herunder resultat av gjennomførte og plan for nye anskaffelser.*

Styret ble sist orientert i styremøte 25. mai 2022 i *styresak 71-2022 Anskaffelser av avtalebaserte helsetjenester - oppfølging av styresak 121-2020* orientert om ferdigstilte, pågående og planlagte anskaffelser av private helsetjenester i perioden 2021/2022.

Sammenheng med strategi og grunnleggende verdier

Avtalebaserte helsetjenester utgjør et viktig supplement til helseforetakenes leveranser av spesialisthelsetjenester. Dette gir rom for at helseforetakene kan planlegge egen tjenesteproduksjon helhetlig og langsiktig. I avtalene legges det til rette for samarbeid mellom private tjenesteytere og helseforetakene for å skape pasientens helsetjeneste med fokus på tilgjengelighet og god kvalitet.

Årlig oversikt over gjennomførte, pågående og planlagte anskaffelser, skal gi trygghet for at kjøp av avtalebaserte helsetjenester understøtter Helse Nord RHF's *sørge-for* ansvar.

Anskaffelser av avtalebaserte helsetjenester

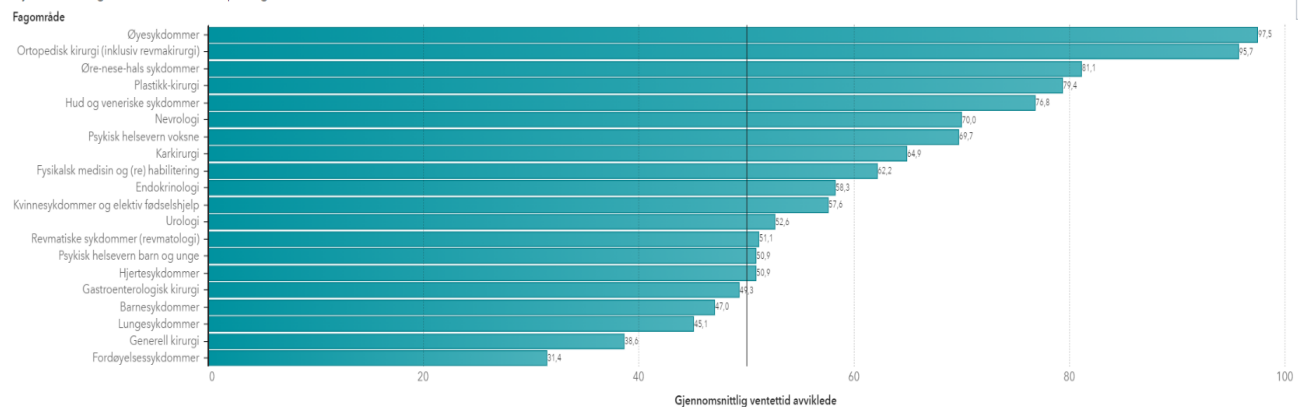
Helse Nord RHF skal sørge for at innbyggere i Nord-Norge har tilgang til gode, fremtidsrettede og likeverdige spesialisthelsetjenester, uavhengig av bosted og andre demografiske variabler. Offentlige avtaler med private tjenesteytere er et viktig *supplement* til egen tjenesteproduksjon og avgjørende for å oppfylle Helse Nord's *sørge-for* ansvar.

Budsjetterte kostnader (2023) til kjøp av private avtalebaserte helsetjenester og avtalespesialister utgjør hhv ~577 og ~83 mill. kroner, dvs. ca. 660 mill. kroner. Dette utgjør ca. 3% av samlede driftskostnader i regionen. Av dette utgjør rehabiliteringstjenester ca 300 mill. kroner/år.

Behovsvurdering i forkant av anskaffelser gjøres i dialog med helseforetakene. I tillegg til langsiktige avtaler kommer mindre anskaffelser/forlengelser som gjøres ut fra en samlet vurdering av ventetider/fristbrudd, intern kapasitet og spesifikke henvendelser fra sykehusforetakene.

Utfordringer med ventetider og fristbrudd kan være ulikt fordelt mellom helseforetak, og varierer over tid. Tabell 1 viser ventetider pr. fagområde pr. 13. september 2023:

Gjennomsnittlig ventetid avviklede per fag i siste måned

Tabell 1 Nåsituasjon ventetid pr. fagområder pr. sept 2023

Målt i antall ventende og fristbrudd har følgende fagområder størst utfordring:

Ortopedisk kirurgi:	5.770 ventende, 11% fristbrudd
Øre/nese/hals:	5.673 ventende, 23% fristbrudd
Psykisk helsevern voksne:	1.690 ventende, 29% fristbrudd
Øye:	1.576 ventende, 13% fristbrudd

Ventelistene innenfor disse fire fagområdene utgjør 50% av alle ventende pasienter. Beslutning om forlengelse/utvidelse av avtaler er basert på en risikobasert tilnærming med hensyn til behov og kapasitet på kort sikt.

Nedenfor blir styret orientert om:

1. Anskaffelser som har pågått i 2022/2023
2. Avtaler som er forlenget
3. Utvidelse av avtaler i 2023 som følge av overføring av øremerkede midler fra 2022
4. Planlagte anskaffelser 2023/2024

1. Anskaffelser 2022/2023

Avtalene innenfor spesialisert rehabilitering utløp 31. desember 2022. Anskaffelsen pågikk i hele 2022, første tildeling ble gjort 4. november 2022 Etter klager og intern gjennomgang ble første tildeling opphevet, forhandlingene ble gjenåpnet og det ble innhentet reviderte tilbud. Det ble så foretatt ny tildeling 21. desember 2022 (andre tildeling).

Styret ble i *styresak 6-2023/4 Orienteringssaker ad. Anskaffelse av spesialiserte somatiske habiliterings- og rehabiliteringstjenester – status* (styremøte 8. februar 2023) orientert om at rehabiliteringsanskaffelsen måtte lyses ut på nytt, som følge av at Helse Nord RHF «dessverre alene og i kombinasjon med tilbyderne (har) begått feil ved gjennomføringen av anskaffelsen». Anskaffelsen forventes ferdigstilt innen kort tid. Avtaleperioden er fire år, med inntil to + to års opsjon for å ivareta forutsigbarhet og langsiktighet for alle parter. Nåværende avtaler er forlenget til 31.10.2023

2. Avtaler som er forlenget

I tillegg til rehabiliteringsanskaffelsen er enkelte andre avtaler forlenget:

Psykisk helsevern voksne:

- Avtalen med Viken Senter er forlenget til 31. desember 2023.

Spesialiserte somatiske spesialisthelsetjenester

- Avtalen med Aleris Helse om kjøp av lungemedisin og gastromedisin i Bodø er forlenget frem til 31. desember 2023.
- Avtalen med Aleris Helse om kjøp av søvnapnè og ryggkirurgi ble forlenget frem til 31. desember 2023, men terminert i februar/mars 2023 som følge av regelverksbestemmelser knyttet til offentlige anskaffelser.
- *Radiologi*
Avtalen med Evidia om radiologiske tjenester - MR-prostata er forlenget frem til 31. desember 2023.
- *Tverrfaglig spesialisert rehabilitering – Epilepsi*
Avtalen med Røysumtunet er forlenget frem til 31. desember 2023.

3. Avtaler som er utvidet som følge av overføring øremerkede midler fra 2022 til 2023

Spesialiserte somatiske spesialisthelsetjenester

- *Avtale med Aleris Helse i Tromsø er utvidet med til sammen 4,8 mill. kroner innenfor ortopedisk kirurgi (1,2 mill. kroner), håndkirurgi (1,2 mill. kroner), plastikk kirurgi (1 mill. kroner), øre-nese-hals (1 mill. kroner), LIS utdanning barneanestesi (0,2 mill. kroner) og LIS utdanning plastikk til sammen, er rammen økt med på 4,8 mill. kroner.*
- Avtalen med Aleris Helse i Bodø er utvidet med 1,2 mill. kroner, innenfor ortopedisk kirurgi.

4. Planlagte anskaffelser 2023/2024

Tverrfaglig spesialisert rehabilitering - Epilepsi

- Løpende ytelsesavtale med Røysumtunet dekker ca. 50% av regionens behov. Økonomisk ramme bør vurderes på nytt.

Psykisk helsevern

- Avtalen med Viken Senter utløper 31. desember 2024. Planen er å ferdigstille innen 31. desember 2023 kunngjøre konkurransen tidlig i 2024.

Spesialiserte somatiske spesialisthelsetjenester

- Etter henvendelse fra helseforetakene planlegges det kunngjøring av konkurranse innenfor ryggkirurgi høsten 2023.

Administrerende direktørs vurdering

Avtalebaserte helsetjenester er et lite men viktig supplement til helseforetakenes leveranser av spesialisthelsetjenester. Adm. direktør planlegger å videreføre den økonomiske rammen for av kjøp av avtalebaserte tjenester i 2024 på tilsvarende nivå som 2023.

Vurdering av omfang av kjøp av private helsetjenester inngår i arbeidet med å gjennomgå funksjons- og oppgavedeling der en arbeidsgruppe skal utrede:

- *endring av tjenestetilbud til egne sykehus med mer spesialisert rehabilitering*
- *oppbygging av egen kapasitet for å kunne redusere kjøp av helsetjenester fra private*

Adm. direktør tar sikte på at nye/forlengelse av avtaler på kort sikt må gjøres med avtaleperioder som åpner for at det er mulig å gjøre endringer i omfanget av kjøp av private helsetjenester innenfor en relativt kort tidshorisont.